

כרו להביאו לעני^צ, ועוד זאת "מגיד רחצה" שתיכף ומיד כשיכנס עני לביתו יאמר לו

פניני חסידות

אוצר החכמה

באיזה דרך כדאי ללכת, ענה לו שלדעתו ראוי לפנות לצד פלוני כי אותו רחוב אינו מלא אנשים, שמע הרבי אך למעשה לא קיבל את דבריו והלך בכיוון ההפוך. כשהגיע לסוף הרחוב נעמד מחוץ לאחד הבתים ושאל את מלווהו "מי גר כאן?", והיה זה מקום דירתו של הרה"ק רבי משה מרדכי מלעלוב זי"ע [שבאותה עת לא הכירו עדיין]. וע"ע בדברינו למסכת אבות (הערה נז) עובדא דהוה אצל הרה"ק רבי אהרן מבעלזא זי"ע בענין זה.

עוד דוגמא מדרכיו הנפלאות של הרה"ק מנדבורנא זי"ע: היה מרבה לשהות בעיר 'לאפוש', באמרו שהכפר 'סטויקא' סמוך לו ובו מצויות מערות ומחילות המגיעות עד לארץ ישראל. שמעתי מהרה"ח רבי ישראל חיים מארקאוויטש ז"ל [שימש כמלמד דרדקי בהערמנשטאט, ואח"כ התגורר בארץ ישראל], ששמע מהגה"צ רבי משה דוד טייטלבוים אב"ד לאפוש זצ"ל (נכדו של הרה"ק בעל ה'יטב לב' זי"ע, ומגדולי תלמידיו) שפעם אחת בערב שבת קודש הגיע אליו גוי רוכל ובידו סל גדול של דגים והציע לו לקנות ממנו דג לכבוד שבת, בחר הרב לעצמו דג מסוים וביקש לדעת את מחירו, נקב הגוי במחיר גבוה בעד אותו הדג, סירב הרב לקנותו בטענה שמבקש מחיר יקר מדאי, והרי נפסק במג"א (סימן רמב ס"ק א) "אם הערלים מיקרין את שער הדגים נכון לתקן שלא יקנו", ואע"פ שלא רצה לתקן שאחרים לא יקנו אצלו מ"מ הוא לא חפץ לקנות ממנו במחיר מופרז כזה. יצא הגוי בפחי נפש ושאל את העוברים ושבים איך יוכל למכור את הדגים אשר באמתחתו, באותה שבת שהה הרה"ק מנדבורנא בלאפוש, וכיון שהיה ידוע ומפורסם כבעל חסד נפלא, יתומים ויתומות ועניים היו אורחים קבועים בביתו הראו לערל את מקום משכנו. ואכן לקח ממנו הרבי את הסל עם כל הדגים. כשהתחיל לברור אותם הבחין ברוח הקודש ששרתה עליו בדג שרצה המרא דאתרא, ומיד שלחו אליו ביד אחד מאנשיו, ואמר לו שיבקש ממנו לשלם לו הסכום שהתרצה לשלם בתחילה, ולא יחשוב שבכך הוא נהנה ממתנת בשר ודם, כי גם הוא לא קנה זה במחיר גבוה יותר, כי משום שקנה את כל הדגים שהיו ברשותו שילם לו ממילא מחיר זול, ולפי החשבון נמצא שזה הסכום בדיוק עלה לו לדג זה...

צב. כידוע שדרכו של הרה"ק מפרעמישלאן זי"ע היה להעמיס רמזים גם בשינוי לשון הכתוב, ובעירוב 'מקרא' ו'מסורת'.

הגה"צ רבי צבי הירש הורנשטיין אב"ד ריישא זצ"ל בעמח"ס 'ברכת רצה' [בו מרומז שמו ר'בי צ'בי ה'ורנשטיין] ונכד הגה"צ בעל ה'ישועות יעקב' זצ"ל, היה אהוב מאד על בני קהילתו, חסידים ומתנגדים כאחד. פעם היה בברית מילה של רבי דוד בריזל מירושלים שנתקיים בריישא ונפגש שם עם פרנסי העיר לעמבערג שהציעו לו את כתב הרבנות בעירם, ועם זאת הבטיחו לו כל טוב, כסף ככל הדרוש, דירה נאה ומרווחת וכיו"ב. ויהי בשמוע ראש הקהל דריישא את דברי פרנסי לעמבערג חשש אולי יתפתה הרב וירצה לעזוב את העיר, העיר תיכף ואמר שגם הם ידאגו ויתנו לו כל מה שמבטיחים לתת לו שם בלעמבערג, נענה אליו רבי צבי הירש ואמר: בלאו הכי צריך אני ללכת ולכהן פאר